

ชื่อสารนิพนธ์	: การให้อภัยโทษในสังคมไทยตามหลักพระพุทธศาสนา
ผู้วิจัย	: นายณัฐพล แก้วจัน
ปริญญา	: พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	: ผศ.ดร. โสวิทย์ บำรุงศักดิ์ ป.ธ.๙, พธ.บ.(ปรัชญา), M.A.(Bud), พธ.ค.(พระพุทธศาสนา)
วันเสร็จสมบูรณ์	: ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่อง “การให้อภัยโทษในสังคมไทยตามหลักพระพุทธศาสนา” นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีและรูปแบบการให้อภัยโทษในประเทศไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกาและศึกษาวิเคราะห์การให้อภัยโทษของประเทศไทยตามหลักพระพุทธศาสนา ผลจากการศึกษาพบว่า

การให้อภัยโทษมีที่มาจากพระราชอำนาจของกษัตริย์ในการพระราชทานความกรุณาแก่ผู้กระทำความผิด ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดความเมตตาปราณีอันมาจากประมุขแห่งรัฐและทรงเป็นที่มาแห่งความยุติธรรม การให้อภัยโทษในประเทศอังกฤษนั้นเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์มีอยู่ ๒ แบบคือ การให้อภัยโทษแบบมีเงื่อนไขอีกรูปแบบหนึ่งคือการให้อภัยโทษแบบไม่มีเงื่อนไข ส่วนการอภัยโทษในสหรัฐอเมริกานั้นเมื่อประกาศอิสรภาพไม่ขึ้นต่อประเทศอังกฤษ การให้อภัยโทษจึงได้กำหนดเป็นอำนาจประธานาธิบดีและผู้ว่าการรัฐ แม้พระบรมเดชานุภาพของพระมหากษัตริย์ไทยจะเป็นที่ล้นพ้น แต่ด้วยอิทธิพลจากข้อธรรมคำสั่งสอนในพระพุทธศาสนาที่เป็นผลให้พระมหากษัตริย์ไทยทรงตั้งมั่นอยู่ในธรรมอันควรแก่ความประพฤติดของผู้ปกครองแผ่นดินนอกจากการบำเพ็ญตบารมีเพื่อบรรลุซึ่งจุดหมายสูงสุดแล้วหลักธรรมพรหมวิหาร จักรวรรดิวัตร ราชสังคหวัตถุและทศพิธราชธรรม ได้รับการยอมรับเป็นหลักธรรมเพื่อการปกครองของพระมหากษัตริย์ การอภัยโทษมีทั้งเป็นรายบุคคล คณะบุคคลและการอภัยโทษเป็นการทั่วไปเมื่อถึงวาระสำคัญของบ้านเมือง พระมหากษัตริย์ไทยจะทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจโดยเด็ดขาดตามพระราชอัธยาศัยในการพระราชทานอภัยโทษ

การอภัยโทษในสังคมไทย กับอภัยทาน และอโหสิกรรมตามหลักพระพุทธศาสนานั้น โดยรวมแล้วสิ่งที่มีความสอดคล้อง และมีความชัดเจน เป็นผลออกมาที่เรียกว่า การกระทำ นั้น จะมีตัวเจตนาเป็นตัวกำหนดทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นทางพระพุทธศาสนา หรือในทางกฎหมายอาญา โดยก่อนที่บุคคลใดๆ ก็ตามจะแสดงสิ่งใดออกมาเป็นการกระทำนั้น ต้องมีการคิด ไตร่ตรอง การหามายมุงใจ การชั่งใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็คือ เจตนาที่ปรากฏอยู่ภายในที่จะเป็นตัวกำหนดให้แต่ละคนแสดงพฤติกรรมออกมานั้นเอง อภัยทานตามหลักพระพุทธศาสนามีบทบาทที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะนำมาป้องกันและจัดการความขัดแย้งของสังคมไทย เพราะประชาชนโดยส่วนใหญ่ นับถือพระพุทธศาสนา ซึ่งมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาอยู่แล้ว จากการศึกษาวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง จนความรู้ที่แตกผลึก ผู้วิจัยได้นำมาเสนอเป็นองค์ความรู้ใหม่ในเรื่อง อภัยทานกับการจัดการอภัยโทษสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งเป็นการพิสูจน์ ความเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล (อกาลิโก) ในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ด้วยการแสดงให้เห็นว่า อภัยทานเป็นสิ่งที่ชาวพุทธสามารถปฏิบัติได้จริง เป็นการใช้ปัญญา เพื่อพัฒนาชีวิต พัฒนาจิตใจของเรา สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในยุควัตถุนิยมหรือบริโภคนิยม รวมไปถึงสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมไทยปัจจุบัน

Thesis Title : Pardon in Thai Society according to Buddhist Teachings

Researcher : Mr. Nattapol Kaewkan

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Studies)

Thematic Paper Supervisory Committee

: Assist. Prof. Dr. Sowit Bamrungphak, Pali VII,

B.A.(Phil.), M.A.(Bud.), Ph.D.(Buddhist Studies)

Date of Graduation : February 12, 2013

ABSTRACT

The thematic paper, “Pardon in Thai Society according to Buddhist Teachings” had main objectives to study the concept and patterns of pardon in Thailand, England, and the United States of America, and to study analytically the pardon in Thailand in line with Buddhist teachings. A result of the present study was found in the following aspects. The study found as followed:

The pardon from the authority of the king who bestowed the prisoners his great compassion depended upon loving kindness and pardon from the leader of the country. This became a source of justice. The pardon in England issued by the king was divided into two types: the conditioned pardon and the pardon without condition. As regard, the pardon in United States of America after had independence from England; the pardon was given by the president and the governor. In the case of Thailand, the king who was given absolute authority, he was always influenced by the Buddhist teachings. He found the Buddhist principles and managed the country in line with various Buddhist principles: Brahma-vihāradhamma, Cakkavattivattara, four objects of sympathy and the tenfold code of the king. These Buddhist Teachings were generally known as the principles by which the country was effective management. The pardon was possibly issued to a person, a group of people and the public when the important events came and the king himself was greatly given the authority to give the pardon.

The pardon in Thai society, Abhayadana and Ahasikamma according to Buddhism were related to each other. These patterns of the pardon were basically done by means of intention in line with Buddhist teachings and the law of the state. When a person produced action, he had to think, look over, aim at, and consider it clearly. These aspects of action were mixed with the intention. The pardon played the important role on reducing the intensity of the conflict in Thai society because most of Thai people were Buddhist who had practically followed the Buddhist principles. In this analytical study, the new finding with regard to the pardon and a way to give the pardon in the present Thai society. This was proved that the Buddhist principles were available for all practice and produced a good fruit without the limitation of times (akāliko). This stood to the fact that the pardon was possibly given by the Buddhists. It was the great use of wisdom to develop life, mind under the materialism and consumerism including the quickly changed environment in the present Thai society.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ โดยได้รับความเมตตากรุณาจากผู้มีพระคุณ ที่ให้ความช่วยเหลือหลายท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงศักดิ์ ซึ่งท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยท่านให้ความอนุเคราะห์ ในการจัดเวลาประเด็นเนื้อหาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ สนับสนุนข้อมูล ตรวจสอบ ช่วยแก้ไข ข้อบกพร่อง และพระมหาสำราญ กมฺมสุทฺโธ,ดร. ที่ท่านได้เมตตาตรวจสอบแก้ไขบทคัดย่อ ภาษาอังกฤษและให้ข้อเสนอแนะด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณประธานสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้เมตตาแนะนำแนวทางให้ผู้วิจัยได้ นำไป ปรับปรุงให้ถูกต้อง ทั้งเนื้อหา ระเบียบวิธีวิจัย และขอขอบคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ ท่านได้แนะนำและชี้แนะในส่วนที่บกพร่อง ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจประเด็นมากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้เข้ามา ศึกษาหาความรู้ ตลอดถึงคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกัลยาณมิตรทุกท่าน

บุญกุศลที่เกิดจากสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอถวายเป็นพุทธบูชา และมอบให้แก่บิดา มารดา ครู อาจารย์ กัลยาณมิตร และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ในที่นี้

นายณัฐพล แก้วขัน

๕ มีนาคม ๒๕๕๖